



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispositio Et Perioche Historiae Evangelicae Per IIII.
Euangelistas contextæ, necnon Actuum apostoloru[m],
Epistolaru[m] quoq[ue] Pauli XIII. & Canonicaru[m] VII.**

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1553

VD16 B 9605

Liber IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35634

EVANGELIUM

quo & rectius res spirituales ex imagine corporearum
caperentur, et hominum pectoribus inhaerent tenacius.
Porro cum illa Capernatae sinistrius crassiusque intelli-
gerent, clarissime se explicat dominus diserte quid eo
orationis genere intellexerit edisserens. Deficientibus
autem ab ipso non paucis, rogat discipulos illos suos, quos
uocarat ad apostolatū, an & ipsi defectionem medita-
rentur. At beatus Petrus omnium nomine apostolorum
confessionem fecit per omnia orthodoxam, & omnia
verae fidei comprehendentem, hanc ecclesiae relinquens
ut & ipsa in omnibus turbis & haeresibus sic pergat
Christum confiteri. Habes ergo in hoc libro signa duo,
tertium & quartum, quae fecit Iesus, & descripsit Ioa-
nes: duo item maxima fidei nostrae capita copiosissime
& doctissime tractata, & quod Iesus est deus uerus,
unius cum patre essentiae, et quod idem uerus est homo,
animae cibus, totiusque hominis conseruatio & uita, fide
uera in ipsum innitentis.

LIBER III.

De Doctri-
na & Do-
ctoribus.

COMPENDIUM summam & scopum uni-
uersae doctrinae euangelicae hactenus graphice
depinxit Iohannes, subiungit nunc peculiaria quaedam de
doctrina, & doctoribus euangelij, quod nam horum sit
officium: qualis esse debeat eorum doctrina: quomodo
probanda

probande & cognoscende doctrine, an ex deo sine:
 quod Christus dominus nihil peccarit cōtra doctrinam Cap. 7.
 legis: quomodo item ueritatis doctrina prolata mundo
 excipiat, & quanta propter euangelium turbæ exo-
 riantur, dum hic uinculis, minis & cæde illud conatur
 opprimere excindereq;. In his tamen turbis perstat do-
 minus nihilominus animo intrepido, testimonium ferens
 ueritati, admonens etiam quæ mala maneant euangelij
 contemptores, & inculcans idem perpetuo doctrine
 genus, unde uidelicet salus sit, ex unico dei filio, si in
 ipsum credatur, & quæ sit fidei uis. Hanc pietatis do-
 ctrinam ut pij cupide recipiunt & complectuntur, ita
 impij irritantur magis ac magis, conantes ipsam con-
 uitijs defœdare, ac modis omnibus opprimere, sed dei
 potentiam non superat impotentia hominum, quæ sem-
 per frustratur & delusa atq; turpiter confusa abit.

Post hæc ponit Ioannes insigne bonitatis & misericordie Cap. 8.
 dei exemplum, unde intelligere licet quomodo
 Iesus sit fons aquæ uiuæ sitientes potans ad uitam eter-
 nam. Rursus autem sub inuolucro alterius cuiusdam pa-
 rabolæ sanæ doctrine summā comprehendens, docet se
 esse lucē & saluatorē totius mundi: quam ueritatis do-
 ctrinā Iudæi rixatores polluere conantes multa cauillantur. Christus
lux.
 At tuetur & confirmat illam dominus gnauiter, ac
 firmiter, denunciatis contentiosis poenā, aperiens simul

E V A N G E L I V M

contentionis errorisq; causas, ac subinde se clarius clar
riusq; explicans quod sit saluator mundi, qui seruet cre
dentes, incredulos damnet: quod doctrina eius certa sit
& infallibilis, id quod iterum atq; iterum repetendo in
tulcat. Hoc enim mordicus in omnibus concertationi
bus retinendum est. Porro fideles et sanctos, qui ipsi cre
diderant, plenius instruit quid faciant, quomodo opora
teat in cognita ueritate perseuerare, & quæ sit libera
tas filiorum dei. Rursus refellit prauam iudeorum glo
riationem, iactantiū se esse filios dei ac semen Abrahæ.

Filij Abra
hæ.

Docet enī dominus qui sint ueri Abrahæ filij, quod in
genium filiorum dei & diaboli, item quod ingenū, quæ
opera diaboli, ac notam quidem filiorum dei euidentissi
mam esse auscultationem uerbi dei. Hanc fidelem & e
gregiam domini disputationem conuitijs excipiūt iudei,
quibus dominus denuo summam ueræ & sanæ doctrī
næ ingerit, non nisi fide in Iesum Christum constare sa
lutem & uitam mundi, adeoq; ipsum Abrahamū uixisse
per fidem Iesu Christi filij dei. Ad quam ueluti blasphemiam
extremam excitati lapides arripiunt, animaduera
suri scilicet in blasphemum: uerum hic sese è turba sub
duxit tumultuantium.

Suppeditat autem tota hæc totius lib. 4. disserta
tio pulcherrimum exemplum rei maxime necessaria,
quomodo uidelicet oporteat in omnibus turbis, perse
quitos

quationibus, minis, disputationibus, rixis, conuitijs atq;
calumnijs huius mundi unice ad Christum ac infallibile
huius uerbum euangelij ceu unicam in procelloso ponto
Cynosuram respicere, & fidem in eum constantissime
retinere.

LIBER V.

COPIOSISSIME & elegantissime describit deinceps apostolus quintum domini miraculum siue beneficiũ cæco cuidam nato præstitum. Quo dominus Iesus ceu uiuo factò id confirmat atq; declarat, quod modo proposuerat toti populo in templo, se uide-
delicet esse lucem mundi, qui uenerit illuminaturus & uiuificaturus omnes credentes. Nunc enim cæcum natum illuminans, ipsa re manifeste significat atq; comprobat, se illuminatorem esse. Imò sub finem historie hoc factum suum quàm latissime ad omnes extendens homines, subdit, In iudicium ego in hunc mundum ueni, ut qui non uident uideant, & qui uident cæci fiant: qui ueluti status est ad quem totam referamus historiam. Interea ueluti in scena quadam proponitur spectanda acris concertatio piorum ac impiorũ, propter religionis negotium ac confessionis euangelicæ ueritatem. Depinguntur mores & ingenia, non modo hostium uerbi dei, sed & simplicium Christianorũ, quorum officium,

Cap. 9.

Christus
lux.